

HİNDİSTAN'DA
SOVYET SOSYAL
EMPERYALİZMİ

A

gerçek yayınları

ÖNSÖZ

"Hindistan'da Sovyet sosyal emperyalizmi" makalesi, "ülkemizin ve halkımızın Sovyet sosyal emperyalist sömürsünün ana hatlarının incelenmesine bir çabadır. Bu makale daha 1975 Nisan'ında Parti'nin Maharashtra birimince Merkez Komitesine sunulmuştu, bu nedenle bu çalışmaya pek ayrıntılıdır veya gınceldir denemez. Bununla birlikte, bu çaba ilk kez olarak, Sovyet yardımının 'sosyalist' amaçlarının sinâf yönlerini gözler önüne seren, böylece yeni çarların ülkenize karşı uyguladıkları teknik ve metodolojinin maskesini düşüren, ve Hindistan'da iki süper güç arasındaki keskin gelişmeye ve büyüyen zıtlığa hükmeden iktisadi açığa çıkaran övümeye değer ve önemli bir çabadır.

Yeni çarların ve Hintli mafaların "ülkemizi bir yeni-sömürmeye çevirmek için yaptıkları müthiş planlarına karşılıca karşı koyulmalı ve bu planlar Hint halkının geniş muhtamları tarafından parçalanmalıdır. Ancak Hint vatandaşlarının pek çoğu Sovyet sosyal emperyalizminin halkımızın önüne çıkardığı tehlikeleri henüz tam olarak kavrayamıyorlar.

İnanıyoruz ki, bu broşür, Marksist-Leninist kadroların geniş halk yığınları arasında Sovyet yardımının gerçek tehitatına etkince ortaya sermelerine ve onun koldisi faşist Indira rejimine karşı geniş bir Birleşik Cephe inşa etmelerine önemli ölçüde olanak sağlayacaktır.

Ülkemizin Sovyet sosyal emperyalist sömürsünü teşhir amacıyla, Marksist-Leninistlerin yeni, daha derin incelemeler yapacaklarını umut ediyoruz. Bu broşürün bu amaçlı yeni çalışmalara cesaret ve motivasyonu umut ediyoruz.

S.M. Singh

Genel Sekreter, Merkez Komitesi

HKE (M-L)

HINDISTAN KOMÜNİST PARTİSİ

(Marksist - Leninist)

26 Ocak, 1976

BÖLÜM I

Giris:

1. "Sosyalizm" bayrağını gösterişle sallayarak, Sovyet revizyonizmi Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkelerini acımasızca yağma ediyor. Zorla süper karlar sağlamak için saldırganlığa ve yayılmacılığa girişiyor, ülkelerin bağımsızlığını çiğniyor ve ABD emperyalizmiyle dünya hegemonyası dalgaşında dünyayı yeniden paylaşmaya çalışıyor.

2. Eski çarların dünya imparatorluğu düşümleri gerçekleştirmek için, "barış" ve "dostluk" kisvesi altında, Sovyet sosyal emperyalizmi Güney Asya'da büyük bir yayılmaya girişmiş bulunuyor. 1960'ların başlarında Sovyet revizyonizmi Hindistan'ı bölgedeki sömürü darbesini vuracağı yer olarak seçti. Nüfuzunu her yolla genişleterek (ekonomik, askeri, diplomatik v.b. , ve ABD'nin zarfından da yararlanarak 1941 Hindistan-Sovyet Anlaşmasından beri Hindistan'da üstünlüğünü korudu. Hint hakim sınıflarının yayılmacı tutukları komşu ülkeleri kontrol etmek ve iç işlerine açıkça karışmak için kullanıldı. Sovyet sosyal emperyalistlerinin denizlerde hegemonya kurma girişimlerinde, Hindistan çok önemli olan Hint Okyanusu'nun kontrolünü ele geçirmek için bir araç gibi kullanıldı.

3. Hindistan üstündeki üstünlük ve bu üstünlük öncülüğüyle Güney Asya bölgesinin kontrolü, Hint halkanın sömürülmesini ve Hint kaynaklarının yağmasını daha da arttırmak için birer araçtır. Hindistan-Sovyet Anlaşması imzalandıktan hemen sonra Sovyetler Birliği Hindistan'ın çok ticaret yaptığı ülke olarak ABD'nin yerini aldı. Sovyet sosyal emperyalizmine verilen ekonomik tavizler, şimdiye değin görülmemiş boyutlara ulaşan Hindistan-Sovyet "işbirliği"nde bütün alanlarda çabucak teşhir oldular.

4. Bu makale 2 parçaya bölünmüştür. Birinci parça Sovyet sosyal emperyalizminin çirkin niteliklerinin, sömürü ve kontrol metodlarının teşhirinden oluşmaktadır. İkinci parça (1) Sovyet sosyal emperyalizminin ideolojik temelinden; yani, Sovyet revizyonizminin ana niteliklerinden; (2) Sovyetler Birliği'nde devlet tekelsiz kapitalizmin tabiatından- ki bu Sovyet sosyal emperyalizminin ABD emperyalizmi ile dalgaşında ve dünya hegemonyası için girişimlerinde iç temeldir- oluşmaktadır.

BÖLÜM II

Tlk adının etiliği: Sermaye ihracı ve kartellerin yıkılması:

1. Lenin sermaye ihracının tekelsiz kapitalizmin (yani, emperyalizmin) simgesi olduğuna ve bu sermaye ihracının "finans-kapitale olan bağlantı ve bağımlılık ağını" yaratmada oynadığı önemli role dikkat çekti. (Lenin,

2. Kapitalizmin "çok olgınlığı" ve sermayenin "kırı" bir yatırım alını bulmadığı ülkelerde sermaye ihracı gerekli hale gelir. Geri ülkelerde ücretler düşük, toprak ve hammadde ucuz ve böylece karlar yüksektir. Bundan başk. tekeller ve sınırlıklar yaratmak yoluyla sermaye ihracı, hammadde kaynaklarını ve pazarları ele geçirmek için kullanılır (böylece diğer rekabet eden tekelere bu hammadde ve pazarlar kaptırılmaz).

3. Sovyet revizyonizmi SRKP'ni ele geçirip burjuva diktatörlüğünü yeniden kurduğunda dünya halihazırda büyük emperyalist güçler arasında yeniden pryleşmişti bile. Özellikle ABD emperyalizmi dünyada müstahkem yerlere sahipti. Fakat ulusal kurtuluş hareketlerinin ilerleyişi, pekçok yerlerde emperyalistleri iktidarı yerli hakim sınıflara "devretmeye" zorladı. Böylece büyük bir yarı-sömürge ülkeler küşağı oluştu.

4. Sermayesini ihraç edecek yerler arayan Sovyet revizyonistleri doğal olarak diktatörlerini bu yarı-sömürge ülkeler grubuna çevirdiler. Bir yama yapabilmek amacıyla sermaye ihraçlarını birkaç ülke üzerinde Hindistan, Afganistan, Endonezya, Birleşik Arap Emirlikleri ve İran, yoğunlaştırdılar. Bu beş ülke kilit ülke seçilmişlerdi ve 1968'e dek Sovyet sermaye ihraçlarının yüzde 60'tan çoğunu elde tuttular (J White, 'The Politics of Foreign Aid, London. The Bradley Head 1974, p.205).

5. Sovyet revizyonistlerinin emperyalist dünyaya geç girmeleri, onların yerleşmiş kartelleri parçalamaları zorunluluğunda olmaları demekti. Bu nedenle yatırımlarını belirli sınıyilerde yoğunlaştardılar. Sovyetler Birliği'nin bu kartel tozan evleri, f. g. m. l. i. n. e. d. e. h. a. y. e. n. i. k. o. z. a. m. ı. ş. ı. l. k. e. l. e. r. i. n. k. e. n. d. i. g. ü. c. ü. n. e. d. a. y. a. n. a. n. a. n. ı. r. e. k. o. n. o. m. i. n. i. n. g. e. l. i. ş. m. e. s. i. i. ç. i. n. y. a. p. ı. l. a. n. g. e. r. ç. e. k. y. a. r. d. ı. r. m. ı. ş. ı. g. i. b. i. k. o. l. a. y. l. ı. k. l. a. y. a. n. l. ı. ş. m. ı. ş. ı. d. ı. S. ö. z. g. e. l. i. ş. i. ,s. ık. s. ık. S. o. v. y. e. t. l. e. r. B. i. r. l. i. ş. i. 'n. i. n. P. a. t. ı. l. ı. ü. l. k. e. l. e. r. i. n. a. k. s. i. n. e. ,k. e. n. d. i. g. ü. c. ü. n. e. d. a. y. a. n. a. n. b. i. r. e. k. o. n. o. m. i. n. i. n. k. u. r. u. l. m. a. s. ı. i. ç. i. n. g. e. r. e. k. l. i. o. l. a. n. s. a. n. a. y. i. g. e. l. i. ş. m. e. l. e. r. i. n. i. f. i. n. a. n. s. e. e. t. m. e. y. e. g. ö. n. ü. l. l. ü. o. l. d. u. ğ. u. s. ö. y. l. e. n. i. r. . İ. l. k. o. l. a. r. a. k. , S. S. C. B. y. a. l. n. ı. z. H. i. n. d. i. s. t. a. n. 'd. a. s. a. n. a. y. i. n. i. n. i. n. ş. a. n. ı. n. ö. n. e. m. l. i. ö. l. ç. ü. d. e. f. i. n. a. n. s. e. e. t. m. i. ş. t. i. r. A. s. y. a. v. e. A. f. r. i. k. a. 'n. ı. n. d. i. ğ. e. r. ü. l. k. e. l. e. r. i. n. d. e. S. o. v. y. e. t. e. m. p. e. r. y. a. l. i. s. t. l. e. r. i. n. i. n. y. a. t. ı. r. ı. m. l. a. r. ı. m. a. d. e. n. s. e. l. v. e. d. i. ğ. e. r. d. o. ğ. a. l. z. e. n. g. i. n. l. i. k. l. e. r. i. n. g. e. l. i. ş. t. i. r. i. l. m. e. s. i. n. d. e. y. o. ğ. u. n. l. a. ş. t. ı. r. , y. e. n. i. , b. u. ü. l. k. e. l. e. r. d. e. S. o. v. y. e. t. y. a. t. ı. r. ı. m. l. a. r. ı. , s. e. k. t. ö. r. a. ç. ı. s. ı. n. d. a. n. , g. e. l. e. n. e. ğ. e. s. e. l. e. m. p. e. r. y. a. l. i. s. t. y. a. t. ı. r. ı. m. l. a. r. d. a. n. h. i. ç. f. a. r. k. l. ı. o. l. m. a. m. ı. ş. t. ı. r. .

6. Bundan başka, Hindistan'ı ele aldığımızda da, Sovyetler Birliği ile diğer emperyalistlerin yatırımları arasında hiçbir temel fark yoktur. Sanayile yatırılan Sovyet "yardım"ının oranı, E.Almanya veya İngiltere'nin sanayile yatırdığı "yardım" oranından pek değişik değildir (sırasıyla yüzde 93 ve 97.3). Yalnız AB D ele alındığında durum oldukça değişiktir ve "yardım"ın büyük bir kısmı tarıma ve enerji üretimine gitmektedir (sırasıyla yüzde 22.5 ve 22.3).

7. Sovyetler Birliği ile diğer emperyalistler arasındaki gerçek fark, birincinin hemen hemen yalnızca "kamu sektörünü" (yani, bürokratik sermaye) finanse etmeye ağırlık vermesi, diğerinin ise komprador büyük burjuvaziye yönelmesidir.

8. Sovyet ve ABÜ (ve diğer Batı) tekelleri arasındaki rekabetin başlıca örnekleri petrol, ilaç sanayi ve çelik şahalarıdır.

9. Uluslararası petrol sanayii yedi enternasyonal "Büyük" -Amerikan ve İngi-

lis-Hollanda şirketlerinin hakimiyeti altında idi. Bunlar hem petrolün başlıca kaynaklarını ve arıtma ve perakende dağıtım kanallarını da kontrol ediyorlardı. Bu enternasyonal büyüklerden başka, "küçükler" diye bilinen İtalyan devlet kuruluşu ENI, Amerikam Phillips gibi bazı şirketler deha vardı. Bunlar yerleşmiş kartele girmeye çalışan yeni şirketlerdi (bkz. Michael Tencer).

10. Pazarıda tutunacak bir yer kazanmaya çalışan Sovyetler Birliği 1959-60'ta Hindistan'da hem petrolü dünya pazarı fiyatından yüzde 15-20 düşük bir fiyatla i satmayı önerdi. Ne var ki, tüm arıtma kapasitesini elinde tutan üç yerleşmiş büyük şirket (Burmah-Shell, Stanvac ve Caltex), Sovyet hem petrolünü satmayı red ettiler ve pazarlık sayı düştü. Bunun arkasından Sovyetler petrol satmayı finanse etmeyi önerdiler.

11. Rafineriler Sovyetler tarafından inşa edildi. Kartel yıkılmıştı ve Sovyet sosyal emperyalistleri Hindistan petrol pazarında tutunacak bir yer buldular. Bununla birlikte bu aşırı yüksek bir maliyette idi. 2 Milyon ton kapasiteli Baruni'deki rafineri 75 Milyon dolara mal oldu.

12. Sovyet sosyal emperyalizminin açtığı geçidlerden alana kapılan enternasyonal "büyükler" durumalarını kuvvetlendirerek önelemler aldılar. Fakat kartel yapılmış iken "küçükler"den birisi, Amerikam Phillips Petroleum da kamu sektöründe bir rafineri inşa etmek önerisiyle araya girdi. Öneri 34 Milyon dolara 2.5 Milyon tonluk bir rafineri idi. Bu maliyette bile, ve hatta peşitli ön gerekleri de içerdği halde, Phillips Petroleum yalıda en azından yüzde 30 kar yapacaktı (bkz. Michael Tencer, s. 208-220). Sovyetler Birliği'nin telanını ölçen Batı onların 2 Milyon tonluk fabrikasını Phillips'in 2.5 Milyon tonluk fabrikasının iki katından bile fazla malolmesinde görülebilir (maliyete ilişkin rakamlar Sebastiam'dandır, s.379).

13. Batıların fiyat teklifleri Sovyet "yardım"ının yüksek maliyetini ortaya koyunca, Sovyetler pazarıda kalabilmek için fiyatlarını indirmek zorunda kaldılar. Şaşırtıcı imzalanmış bulunan Koyali rafinerisinin sözleşmesi yeniden gözden geçirildi ve maliyet önemli ölçüde düşürüldü. Ne var ki, maliyet, hala Batılı firmalarınkinden önemli ölçüde fazla idi- 2 Milyon tonluk Koyali rafinerisi için 60 Milyon dolar.

14. Bu rafinerilerle Sovyet sosyal emperyalistleri Hindistan petrol pazarında sağlam bir tutamak elde ettiler. Sonra kartel bir kez parçalandığında, Sovyet-revizyonistleri de hem petrol (ve arıtılmış ürün) fiyatlarını dünya fiyatlarına eşit olana dek yükselttiler.

15. Petrol sanayii gibi, ilaç sanayii de bir grup Batılı tekel tarafından sıkıca kontrol ediliyordu. Patentlerle korunarak, dışarıda yapılmış ilaçları Hindistan'da müthiş bir fiyatla satıyorlardı. Burada da Sovyetler Birliği antibiyotik ve emeliyat araçları yapan beş fabrikanın finansmanını önerdi. Bundan telaş kapılan Amerikam firmaları, bir Amerikam firmasının bu sanayie girmesine izin vermesi için Hindistan Hükümetine baskı yaptılar. Merck ve Şirketi, devlet kuruluşu olan "Hindistan Antibiyotikleri" ile Penisilin ve Streptomisin yapımı için işbirliğine girdi.

16. Bunlar ve diğer örnekler Sovyetlerin yalnız Batılı firmaların halihazırda

tekellerinde bulunan patent ve imalat yöntemleri projelerini finanse ettiklerini gösteriyor. Bu, petrol, ilaç sanayi ve çelikte olduğu gibi, kartelleri yıkmak ve bir giriş sağlamak için yapılmıştı. Ama Sovyetler diğer emperyalist ülkelerde bilinmeyen yepyeni gübre ve petrol ürünleri (petro-kimyasallar) üretim yöntemlerini aktarmaya red ettiler (Sebastian, s. 110).

17. Sovyetler Birliği'nin fiyat politikası— tutmak sağladıktan sonra fiyatı yükseltmek (örneğin, petrol)—, ve inşa edilmekte olan bütün projelerin tüm kontrolünü muhafaza etmekteki ısrarı, 'know-how' vermeyi red etmesi: bütün bu faktörler Sovyet yardımının niteliğini konutlamaya gider. Sovyet "yardımı" ulusal kalkınma için bir araç değildir; olsa olsa ulusal boyanğme için bir araçtır.

Borçlar:

18. Sovyet borçları önceleri Batı'nın ticari borçlarından daha ucuzdu. Ama 1960'ten buyana Batı "yardım" koşulları kolaylaşırken Sovyet "yardım" koşulları zorlaştı. Sovyet borçlarının yıldı yüzde 2.5 faizi vardır ve geri ödeme donatımın sevkinin bitirildikten bir yıl sonra 12 yıllık taksitle bağlan. Ne var ki, son zamanlarda koşullar zorlaştı ve geri ödeme yardımın harcamaından bir yıl sonra bağlar. Sözde yardımın ticari niteliği şurada görülebilir ki proje daha üretime geçmeden geri ödeme başlayabilir; söz gelisi, Bokoro Çelik tesisinin kredileri daha üretim başlamadan önce geri ödeniyordu.

19. Bundan başka, Filial Çelik anlaşması "... eğer fabrikanın teslimi için tesbit edilmiş tarihe kadar Sovyet komiteleri tarafından herhangi bir gecikme olmazsa, bu teslim tarihinden sonra zamana gelen ödemeler benzeri bir süre için ertelenir" denken: garanti anlaşmaları, özellikle Bokoro Çelik anlaşması böyle bir madde taşıyor (Madde 12, Hindistan-Sovyet Çelik Anlaşması, 2 Şubat, 1953) (Hind-Sovyet İlişkileri, 1947-72, Dokümanter İnceleme, Yeni Delhi, Allied Publishers, s. 91). Daha sonra görüleceği gibi, teslimde birçok yıla varan gecikmeler Sovyet projelerinin daimi bir özelliğidir. 1963'te imzalanan Filial anlaşması olabilecek gecikmeleri hesaba katıyor ve ödemeleri gerektiği gibi ayarlıyor. Ama daha sonraları, Sovyetler, sosyal emperyalizmin yollarını öğrendikten sonra sert ödeme programları uyguladılar; projenin ne zaman teslim edildiği önemli değildi.

20. Daha kısa ödeme süresi (AED'nin İhrac-İthal Bankası borçlarının 24 yıl ve Uluslararası Kalkınma Ajansı borçlarının 40 yıl süreleriyle karşılaştırıldığında) Sovyet sermayesinin daha çabuk geri dönmeye yol açtı. Böylece, 1973-75'e dek geri ödenen miktar Sovyetler Birliği'ne 3.92 Milyar rupee, AED'ne 4.74 Milyar rupee, Birleşik Krallığa 2.04 Milyar rupee ve R.Almanya'ya 3.35 Milyar rupee idi (1 rupee yaklaşık 0.12 AED doları). Böylece günde Sovyetler Birliği verilen yardıma karşılık en yüksek geri ödeme oranını aldı— AED'nin yüzde 12, BK'nın yüzde 25, ve R.Almanya'nın yüzde 50'sine karşı hemen hemen yüzde 75. İşte Sovyet yardımının hayırsızlığı! (Bütün rakamlar 1973-74 Merkezi Hükümet Bütçesi Açıklayıcı Notlarından, Hindistan Hükümeti Basımevi, Yeni Delhi, 1974).

21. Yine, Batı ülkelerine benzemez şekilde Sovyetler Birliği pek az "yardım"ı bağış şeklinde, yani geri ödemesiz şekilde verir. 1969'a dek bağışlar Amerika'

lan net ağırlıktan az bile olsa 103324 977rupee'nin tam miktarı ödemek zorunda idi. Kontrat edilmiş miktarın yüzde 8'i hala temin edilecek iken Hükümet tam ve en son ödemeyi yapmaya zorlandı." (KGK Raporu, Nisan 1970, S. 17).

34. Makine ve donatının teminindeki gecikmeler Sovyet projelerinin hepsinin inşasında gecikmelere yol açtı, böylece Hint tarafının maliyeti münhâş yükseldi. Geciken projelerden bazılarını sayalım; Ağır Mühendislik Kuruluşu'nun Ağır Makine Yapma tesisi- Ranchi. Tamamlama tarihi 1964'ün sonundan 1967'ye değiştirildi ve en sonunda 1970'te tamamlandı. Madencilik ve İlkeli Makineler Kurumu beş yıl geciktirildi. Fasla ile yapılan yaklaşık 15 Milyon rupee'lik harcama, teminde olan bir gecikmenin sonucu idi (Rapor, 1972, s. 7).

35. İnşadaki ve projelerin devir ve teslimindeki gecikmeler, Sovyetlerin donatının ıqlamesindeki sorumluluğu savsaklamalarına olanak sağlamaktadır. Sovyetlerin verdiği ıqleme garantisi süresi sevki tarihinden itibaren 18 aydır. "Görünüşe göre, pek çok durumlarda SSCR'nden alınan donatım garantisi süresi bittikten sonra kurulacak." (AMK hk. KGK Raporu, 1968, s. 5).

36. Bazı hallerde donatım ve yedek parçalar gerçek gereklilikleri gözönüne alınmadan sağlanmıştır. Örneğin, Bokaro'da "bir yanda ilk yüksek fırın kompleksi için gereken mallar 10000 tonluk bir kerteyle dek eksik iken, öte yanda çok daha sonra gereken haddelane için çok sayıda maddede gımdiden temin edilmiş durumda," (Bokaro hk. KGK Raporu, s. 46). AMK Ltd. şirketinde, "yedeklerin gerekli olduğu tesis ve donatım teslim edildikten çok önce, 20 Milyon rupee'den fazla değerinde yedek parça teslim alındı. Tesis ve donatım gelene dek yedekler depolarında paslandı." (KGK Raporu, 1973-74. s. 4).

37. Makinelerin ve gereçlerin fiyatlarını tahmin etmek zor olduğundan, her seferinde sağlanan makinelerin fiyatlarının yüksek olup olmadığını ortaya çıkarmak mümkün değil. Bununla birlikte, bazı durumlarda Patallıların finanse ettikleri projelerle karşılaştırıldığında Sovyetlerin finanse ettikleri projelerin maliyetinin yüksek olduğu görülür. Her iki emperyalist grup da aşağıda gösterilen fiyatlarla Hindistan'da rafineriler kurmuşlardır.

Hindistan'daki petrol rafinerilerinin maliyeti

Rafinerinin yeri	Finanse eden ülke	Planlanan kapasitesi (Milyon ton)	Maliyeti (Milyon Dolar)
Gauhati	Romanya	0.75	32
Barauni	SSCR	2.00	76
Koyali	SSCR	2.00	60
Cochin	Phillips(AMC)	2.50	34
Madras ve	Çeşitli Patallı	2.50	21.25
Haldia	Firmalar		

38. Elbette ki bu Patallı tekellerin Hindistan'ı sömürmediği anlarına gelmez. Onlar kârlarını başlıca ham petrol satışından yaparlar ki bu da rafineriyi finanse eden tekeli yoluyla düzenlenir. Nitekim maliyet rakamları gösteriyor ki Sovyetlerin finanse ettikleri projelerde kesinlikle hiçbir hayırseverlik yoktur. Bir şey varsa Sovyetler Birliği iyi kâr yapıyor.

39. Bokaro için hem ABD, hem de Sovyet önerileri vardı. Önerilerde verilen yaklaşık fiyatlar temelinde, Sovyetler tarafından kurulacak 4 Milyon tonluk bir tesisin maliyeti, Amerikalıların katacağı tesisin yüzde 25 fazla olacaktı.

Bokaro Çelik Projesinin kurulmasının toplam maliyeti: (Milyar rupee)

	1. Aşama	Toplam
ABD	3.94	7.15
SSCB	4.86	10.27

(A Datar, - s.226)

40. Yaklaşık fiyatın yükseltilmesiyle son bulan gözden geçirilmeler bütün "yardım" projelerinin genel bir özelliğidir. ABD önerisi kabul edilmediği için anılan fiyatların ne dereceye dek doğru olduğu bilinemez. Ne var ki, Sovyet projesinin 1. Aşama maliyeti çok geçmeden 6.2 Milyar rupee'ye yükseltildi (Kamu Girişimci Yıllık Raporu, 1968-69).

41. Dastarcov'un Sovyet önerisi hakkındaki raporu:"Bu fiyatların öğrenildiği Aralık başından beri, ithalat resmindeli ve son iki-üç yılda maliyetteki artışları da gözönüne aldıktan sonra bile, bunların genellikle yüksekliği kanısına varıldı. Şu da biliniyor ki, Bokaro ile mukayese edilebilir olanakları olan, yassı ürünler üretmesi planlanan çelik tesisleri Britanya, Fransa, İtalya ve Japonya'da, Bokaro'nun biçilen fiyatının yarısından da aşağıda olmamakta ya da son birkaç yıl içinde toparlanmış durumdadırlar." (A Datar'a alıntı, s.228).

Çeşitli Çelik Komplekslerinin Toplam Tesis Maliyetlerinin Yaklaşık Fiyatları

Çelik Kompleksi	Temel Kurulum yılı	İlk Hülçe Kapasitesi (milyon ton/yıl)	Toplam tesis maliyeti (milyar rupee)	Yıllık hülçe tonu başına tesis maliyeti (rupee)
Fukuyama (Japonya)	1966	1.5	1.48	992
Spencer (FR)	1962	1.6	1.63	1170
Taranto (İtalya)	1964	2.5	2.15	860
Dunkirk (Fransa)	1963	1.5	1.44	960
Bokaro (Sovyet önerisi)	1. Aşama	1.7	4.86	2860

(A Datar'da bildiriliyor, s.228)

42. Kanıtlar oldukça kesin: Sovyet sosyal emperyalistleri fiyatının en az iki katına makine sattılar. Üç rafineri ve Bokaro çelik tesisinde durum böyledir.

43. Sovyet finansmanına dayanan başlıca projelerin inceleme şu sonuçta vardı: "Burada gözden geçirdiğimiz bütün Sovyet-yardımlı olanaklıkların ortak kusurları kesin yapımlar programlarının olmayışı, donatım ve makinelerin tesliminde gecikmeler, ve bu malların maliyet tahminlerinin sürekli gözden geçirilmesidir. Diğer ülkelerin yardım ettiği öteki projelerle karşılaştırdığımızla onlarda da benzer eksiklikler buluyoruz, yalnız Sovyetler Birliği'ni ele aldığımızda bu eksiklikler daha belirgindir." (Sebastian, s.535).

44. 'Kusur'ların oluşmadaki sıklık bu çabaların en azından raslantı veya amaçsız olmadıklarını gösteriyor. Daha doğrusu, bunlar, imkânsız mümkün olduğunca az katkıda bulunarak, mümkün olduğu kadar çok sınırlandırılmak için bilerek ve isteyerek yapılan çabalar. Diğer emperyalistler gibi Sovyetler Birliği tekel pozisyonlarını kullanarak çok çeşitli ayrıcalıklar sökebilmektedir.

45. Bir projeye yatırım yapmadaki kâr yalnız makine satışından gelenle sınırlanmaz. Genellikle daha önemli olan, projenin işlerliğini sağlayacak olan yedek parça, ham madde ve ara malların daha sonraki fiyatlarıdır. Bu durum uluslararası tekelin dikte ettiği fiyatlarla sürekli bir satışı garantiler. Sermaye ihracı, mal ihracının ilerlemesini sağlar.

46. Böylece Hindistan'ın Sovyetler Birliği'nden ithalatının çoğu, Sovyetlerin finanse ettiği projelerin işlerliğini sürdürecektir olan ham maddeler, yedekler ve diğer mallardır. Bu durum Sovyetlere önemli kârlar oluşturmaktadır, MiG21 projesinde olduğu gibi.

47. Tam bir MiG21 uçağının SSCB satış fiyatı yaklaşık 6 ile 7.5 Milyon rupee arasındadır. SSCB'nden sağlanan büyük montaj birimlerinden yapılan ilk 39 uçağın fiyatı uçak başına 7.7 Milyon rupee idi. "Uçaklar Sovyetlerin sağladığı materyallerden yapılmaya başlanınca maliyet uçak başına 12.7 Milyon rupee'ye çıktı. Bunun 8.3 Milyonu dövizdir, yani Sovyetlerin sağladığı materyaller için ödemedir. Böylece, proje için makine satışından elde edilen kârları bir yana bırakacak bile, Sovyetler için uçakları Hindistan'da yaptırmak, tamamlanmış bir uçağı satmaktan daha kârlı idi. Daha sonra yerli materyallerin ölçüsü artırılınca bile, döviz giderleri (1971-72'de 7 Milyon rupee en azından tam bir uçak fiyatına eşitti. (Riz. Stockholm Uluslararası Paris Araştırma Enstitüsü) (SIEPI) "Üçüncü Dünya ile Silah Ticareti. Stockholm. 1974, s. 753, ve Dennis Childs ve Michael Kidron. "Hindistan, SSCB ve MiG Projesi", Ekonomik ve Siyasal Haftalık, 22 Eylül, 1973).

48. Bağlı olarak:

- (1) Sovyet sosyal emperyalistleri Hindistan Hükümetini eşit olmayan, normal ticari ihtiyaçların bile olmadığı anlaşılmalara zorlayabilmektedir.
- (2) Sovyetler Birliği'nden gelen makine çok yüksek fiyata satılmaktadır.
- (3) İlk yatırımın yarattığı parça ve ham madde satışları çok kârlıdır.
- (4) Projeler tutulmazlık açısından değil, satışları maksimize çıkarmak için planlanıyorlar.
- (5) Eski teknoloji devrediliyor.
- (6) Hint teknolojisini teşvik edilmiyor ve Hindistan koşullarına yeteri derecede önem verilmiyor.
- (7) Sovyet 'yardım'ının temel düşüncesi tutarak bir yer kazanmak ve kurulu Batı kartellerini parçalamak ve süper kârlar elde etmektir.

BÖLÜM III

Ticaret

1. Genellikle Sovyet sermaye ihracı belirli projeler için makine ve materyallerin fiyatını kapsar. Proje bir kez kurulduktan sonra, onun düzenli bakım ithalatı vardır. Sovyet yardımının geri ödenmesi, yöresel üretilen entelanın ihracı şeklinde olur. Tüm bu yollarla, Sovyet 'yardım'ı ticaretin hacmini arttırmaya etken olur. Böylece sermaye ihracı ettiği Üçüncü Dünya ülkeleriyle Sovyet ticareti, 1957-77 arasında, yılda yüzde 10 hızla artarken, diğer Üçüncü Dünya ül-

kalarıyla sadece yüzde 2 hızla arttı. (Sebastien, s.98) .

2. Hindistan-Sovyet ticareti 1950 ile 1970 arasında yüzde 60 hızla artarken toplam ticareti ise sadece yüzde 2.4 hızla arttı. Hindistan-Sovyet Anlaşmasının imzalanmasından çok geçmeden sonra, 1973'te 6.18 Milyar rupee'lik toplam ticaretle (Economic Times, 26 Haziran, 1974) Sovyetler Birliği Hindistan'ın en çok ticaret yaptığı ülke olarak ABD'nin yerine geçti. 1974'te ticaretin 7.5 Milyar rupee'den fazla olması muhtemeldir.

3. Hindistan-Sovyet ticareti "Çinli Dünya ile emperyalist ülkeler arasındaki olağan kalıba girer... ihracatta ham maddeler, ithalatta makine ve donatım ağır basar. Gerçekten, bu üçeğin ayrılması ticareti, Hindistan'ın tüm ülkelerle olan ticaretinden ziyade Sovyetler Birliği (ve Doğu Avrupa) ile olan ticaretinde daha belirginleşir. 1967 ve 1968'de makine ve benzeri mallar Sovyetler Birliği'nden ithal edilenlerin, sırasıyla yüzde 88.5 ve 90.9'u iken, Hindistan'ın dünya ticaretinde bu yüzdelere yüzde 50.2 ve 64.5 idi. Aynı şekilde, jüt, yapağı, deri ve küselceler, çay, kahve, baharat, yer fıstığı ve deri ayakkabılar 1967 ve 1968'de Hindistan'ın Sovyetler Birliği'ne ihracatının yüzde 50.6'sını ve yüzde 66.6'sını oluşturdular fakat bunlar Hindistan'ın dünya ticaretinde sadece yüzde 43.4 ve yüzde 36.7'sini oluşturdular. (Sebastien, s.232 ve 235).

4. Diğer Doğu Avrupa ülkelerini ele alarak olmak (ki bunların Sovyetler Birliği ile olan çok özel bağlarını atlamazda tutmalıyız) 1970'te Hindistan'ın Polonya'ya ihracatında yukarıda sayılan ürünlerin payı yüzde 75.5 idi. (Economic Times, 11 Haziran, 1972).

5. Hindistan'ın bu belli başlı ürünlerinin büyük miktarda ithali (coir (hır çeşit lif), çay, jüt, kahve, yer fıstığı, vb. gibi , tabii ki hep Doğu Avrupa'lılar tarafından tüketilmek için yapılmıştı. Bu malların büyük bir kısmı aktarma-ticaret edildi, yeni Doğu Avrupalılar tarafından Batı Avrupa ülkelerine yeniden satıldı. Hindistan'da rupee ile aldıklarını Doğu Avrupalılar çok az daha ucuz fiyatla satarak Batı dövizini kazandılar. Bu nedenle Hindistan'ın Batı'ya ihracatı zarar gördü. Bazı durumlarda bir malın üretim fiyatında bile döviz için içine karışıyor. Hindistan Rezerv Bankasının Doğu Avrupa ülkeleriyle ticaret üzerine incelemesinde yer fıstığı içinin maliyetinin yüzde 50'sinin döviz masrafı olduğuna değinildi (HBB Dergisi, Mart 1974, s.422). Böyle durumlarda üstelik birde daha fazla döviz kaybı var.

31. 1. 1972'de Economic Times, Hindistan ile Batı Avrupa ülkeleri arasındaki son ticari görüşmelerde Hint mallarının Doğu Avrupa ülkeleri kanalıyla daha kolay ve ucuz elde edilebildiğine değindiklerini haber verdi. Hint mallarının böyle yol değiştirmesi o denli şaşırtıcıdır ki şimdiki Batı Alman istatistikleri Hindistan'dan ithalatı iki kategoriye ayırıyor: Hindistan'dan dolaysız ve Hindistan'dan dolaylı ithalat (E T, 11 Haziran, 1972).

6. Bu aktarma-ticaretin farkına ilk kez 1965'te varıldı, fakat Delhi hükümetinin dikkatinin çekilmesine rağmen düzeltilmesi için hiçbirşey yapılmadı. Daha sonra yıllık ticari anlaşmalara tekrar-ihracı yasaklayan bir madde yazıldı. Fakat aktarma-ticaret gelişmeye devam etti ve Doğu Avrupalılar bu ticaretin uygulanmasında daha da yoksüzleştiler. Bu mallar Rotterdam gibi limanlarda doğrudan

doğruya satılırlar veya açık denizlerde yolları değiştirilir. Bu oldukça karlı ticareti finanse edebilmek için Doğu Avrupa ülkeleri Batı Almanya ve İsviçre'de mali şirketler kurmuşlardır.

7. Fatura Yolsuzluğu Yoluyla Döviz Kaçırılması hakkındaki resmi inceleme 1971'deki Raporunda bu aktarma-ticaretin yol açtığı vahim döviz kaybına dikkat çekti. Bu aktarma-ticaretin yol açtığı derecesi hesaplanmadı ise de oldukça büyüktür. Ağustos-Eylül 1971'de Madras ve Cochin'deki gümrük görevlilerinden aktarma-ticaret olduklarından kuşkuyla bulundukları bütün sevkiyatı durdurmaları istendi ve bunun etkisi hemen görüldü. Cochin'de ilk etkilenen mal coir ipliği oldu ve bunu deniz ürünleri ve kahve izledi. Madras'ta deri, kumaş ve kahve ihracatı etkilen-di. Birkaç gün içinde Doğu Avrupa ülkelerine ihracat neredeyse sıfıra indi. Bu gösteriyor ki Doğu Avrupa'nın Hindistan'dan ithalatının en azından büyük bir kısmı aktarma-ticarette kullanılıyor. Doğaldır ki bu uzun sürmedi, sadık kom-p-radorlar Delhi'ye yakandılar ve sınırlamaları kaldırttılar. (Pis. Financial Ex-press, 20 Ekim, 1971, tüm olay üzerine rapor).

8. N Mishra Dış Ticaret Bakanı iken Rajya Sabha'da (19 Aralık, 1972) "Bazı Doğu Avrupa ülkelerindeki kuruluşlar tarafından Hint mallarının üçüncü Dünya ülkelerine çevrilmesi olayları rapor edildi." demistir. (747 No.lu yıldızlı soru-ya yanıt). Bununla birlikte Sovyetler Birliği'nin bu aktarma-ticaretten suçlu olmadığını farz etmek için hiçbir neden yoktur. Gerçekte, Doğu Avrupa ülkeleri-nin Sovyetler Birliği tarafından yeni-sömürgecilik metodlarıyla sömürülmesi, Sov-yetlerin bu aktarma-ticaretten nasıl olsa yararlanması demektir, çünkü bu Come-con ülkelerinin emrindeki (ve dolayısıyla Sovyet kontrolü altındaki) döviz göl-cüğünü aktırır.

9. Sovyetler Birliği'nin aktarma-ticaretteki sicilini diğer örneklerle daha da iyi anladıkça Hindistan'ın da bu sömürüye tâbi olduğu daha çok olasılık ka-sanmaktadır. Gerçekte Sovyet hükûmetleri bu kamusuz işleri korkunç bir sanat haline getirdiler. Sovyetler Birliği, Sovyet-İrak "Dostluk Anlaşması" ile kazandı-ğı özel bağı ve başlıca silah tüccarı durumunu kullanarak, Aralık 1973'te 6 Milyon sterlin karşılığında bir miktar petrol satınaldı (Guardian, New York). Daha teslim edilmeden, aynı petrol 18 Milyon sterlin'e Batı Almanya'ya satıldı. Yine, Afganistan SSCB'ne 28.65 metreköplük gazı 19.5 cent'e satar. İran aynı miktar gazı 30 cent'e satar. (E T, 12 Temmuz, 1974). Rus hükûmetleri bu gazı 1970'te Batı Avrupa'ya 44 cent'ten yeniden sattılar. Her ne zaman kâr yapmak için bir fırsat olursa, bu gibi aktarma-ticarete girişmektedirler. ABD'den ki-lesi 1.65 dolara aldıkları buğdayı killesi 4.77 dolara İtalya'ya yeniden sattı-lar. (12 Eylül, 1973 tarihli Economic Times).

10. Doğu Avrupa ülkeleri aktarma-ticaretin tersine işletilmesinden de suçlu-durlar. İkili ticaret anlaşmalarının arz kısmında, ülkelerinde yapılmayan bir-kaç kalem maddneyi de kattıkları söyleniyor. Bunlar Batı Avrupa ülkelerinden satın alınıyor ve Hindistan'a yüzde 40-50 daha yüksek fiyatla yeniden satılıyor. Aynı rapor ilgili malların Doğu Avrupa ülkelerinde değil, Batı Avrupa ülke-lerinde yapıldığını kesinlikle kanıtlayan birçok olayın Hindistan Hükûmetinin gö-zü önüne getirildiğini belirtiyor. Hükûmet tabii ki mesele ile hiç ilgilenmedi.

11. Diğer Doğu Avrupa ülkeleriyle birlikte Sovyetler Birliği de yukarıdaki uygulamaları sürdürür (S Dava, Indian Economic Journal, Ocak 1961). Sovyetler Birliği'nin sürekli olarak malları Üçüncü Dünya ülkelerine daha yüksek fiyata ve ötekli emperyalist ülkelere daha düşük fiyata sattığı da apaçiktır. Bu fiyat ayrımı büyük ölçüde Sovyet sermayesi almış olan Üçüncü Dünya ülkelerinde gözle görülmektedir. Üçüncü Dünya ülkelerine kesilen fiyatla Batıya kesilen fiyat arasında yaklaşık yüzde 15 bir fark vardır. Aşağıdaki çizelge fiyat farkları hakkında bir fikir veriyor.

SOVİYETLERİN ÜÇÜNCÜ DÜNYA'YA VE BATI'YA SEÇTİĞİ MAL İHRACATI

Meta	Miktarı	1958'de değeri (Bin ruble)		Miktarı	1965'te değeri (Bin ruble)	
		Üçüncü Dünya fiatlarıyla	Batı'nın fiatlarıyla		Üçüncü Dünya fiatlarıyla	Batı'nın fiatlarıyla
	<u>Adet</u>			<u>Adet</u>		
Buldozer	----	-----	-----	586	9275	7325
Traktör	133'2	11182	7019	4440	53'5	4993
Motosiklet	1366	111	165	2484	448	401
	<u>Ton</u>			<u>Ton</u>		
Kök kömürü	10000	947	716	8000	122	130
Ham petrol	2193800	130925	129873	5400100	55360	47719
Kerosen	305700	31372	32863	-----	-----	-----
Dizel	602200	56540	55928	1806900	30782	28525
Yapı çeliği	-----	-----	-----	10400	1177	1056
Çinko	3208	2301	2259	12039	3646	3347
Alyuminyum	3600	7085	6548	1600	727	520
Üre	-----	-----	-----	314	30	23
Gazete kağıdı	21500	13388	12978	46225	75325	4762
Bisiklet	9313	625	466	9555	77	73

Sebastiyan'dan alınmıştır, Ek Çizelge III-97

Kaynak: Ticaret Bakanlığı, Planlama ve Ekonomik Aktiviteler,

1958 ve 1965'te SSCB'nin Dış Ticareti, İstatistikî Ek,

ve J R Caster, Sovyet Dış Yardımının Net Maliyeti, s.124-5

Listedeki kalemlerin çoğunu Hindistan ithal eder. Yine 1969'da Hindistan'a satılan 15000 traktörün yedek parçalarının fiyatı, Sovyetlerin bunları Doğu Avrupa ülkelerine sattığının üç katı idi. Aynı yıl Sovyetler Birliği Avrupa pazarlarında nakli tonu 15000 rupee'den satarken Hindistan'a tonu 30000 rupee'den satıyordu (Peking Review, 29 Mart, 1974):

12. Fiyatlarındaki bu ayrımın nedenlerini bulmak zor değil. Batı ülkelerinde halihazırda kurulu tekellerin egemenliğindeki pazarlara girerek için Sovyetler Birliği fiyatları alçaltmak zorundadır. Üçüncü Dünya ülkelerinde satışlar, ticaretin büyük bir kısmının Sovyet sermayesinin yatırıldığı ülkelerle olduğunu hatırlarsak. Sovyetlerin herhangi bir yölla ayrıcalıklı pozisyonlar elde etmeyi başardıkları ve böylece daha yüksek fiyat isteyebilecekleri bölgelerde yapılır. Ancak bunlar gerçekten sosyalist bir ülkenin ticaretine temel olacak ilkeler değildir.

Bunlar tekelci kapitalist (yani, emperyalist) karlılıkların ticaretine temel olan ilkelerdir.

13. Yukarıdaki sömürüye ok olarak Sovyetler Birliği'nin Üçüncü Dünya ülkelerinden dışa fiatlarından daha aşağı satın alıp, daha yüksek sattığı hakkında uzun boylu tartışmalar oldu. Hindistan'ın Sovyetler Birliği'ne ihracatının birim değeri, diğer emperyalist ülkelere ihracatının birim değeri ile karşılaştırıldı. Pensacola'da, Hindistan'ın Sovyetler Birliği'nden ithalatının birim değeri, Batı ülkelerinden ithalatının birim değeri ile karşılaştırıldı. Ne var ki, veriler yeterli derecede ayrıntılı değil. Resmi ticaret rakamlarında hem değişik mallar, hem de aynı malın değişik kaliteleri birbiriyle karşılaştırılmaktadır.

14. 1958'den 1966'ya dek SSCB'ne ihracatın yüzde 80'ini tutan 15 önemli ihracat malının bir incelemesinde, jüt manüfaktürleri deri ve köseler, tütün ve yapay için SSCB'nin ödediği fiatların, Amerika ve diğer ülkelerin ödedikleri fiatlarla karşılaştırıldığında düşük ve bazen çok düşük olduğu saptandı. Jüt manüfaktürlerinin durumunda ihracatın 12 yıllık ortalama birim değeri şöyle idi: ABD- 1978 rupee ; EK- 1907 rupee ; ve SSCB- 1175 rupee. Deri ve köseler için kg. başına birim değer şöyle idi: EK-3.8 rupee; ABD- 6.6 rupee; ve SSCB- 6.7 rupee. Tütün için Sovyetlerin ödediği fiatlar bazen çok düşüktü. İncelemenin kapsadığı diğer 11 mal için Sovyetlerin birim değerlerinin, diğer ülkelerekinden genel olarak daha yüksek olduğu ortaya çıktı.

15. Ancak, bu incelemenin kesin bir sonuca ulaşmaması, Hindistan'ın Sovyetler Birliği ile ticaretinde herşeyin yolunda olduğu anlamına gelmez. Sovyetler Birliği'nin Batıya Hindistan ve diğer Üçüncü Dünya ülkelerinden kesinlikle daha fazla sattığı kanıtlandı. Öte yandan, bazı malların zorla ihracatının örnekleri var, örneğin, 1973'te Hindistan'ın yer fiatı üretimi en düşük rekabette iken Sovyetler Birliği borçlarını geri ödemesi karşılığı olarak yer fiatının ihracatında ısrar etti.

16. Sovyetler tarafından, üstünkörü yapılmış ve hatta iskartaya çıkarılmış donatının sağlanmasının pekçok örneği var. Tabii ki bundan yalnızca Sovyetler Birliği'nin suçlu olduğu sonucu çıkarılamaz- bütün emperyalist ülkeler bu suç paylaşırlar. Bu gibi ithalattan ikisi skandal boyutlara ulaştı- Elli'lerde Sovyetler Birliği neredeyse hırdaya girmiş jipleri temin etti ve Altmış'larda Sovyet traktörlerinin vahim derecede aksak oldukları saptandı (Sebastian, s.344).

17. Hindistan-Sovyet ticaretinin bu incelemesinden çıkan sonuçlar şunlardır:

- (1) Ticaretin hızla büyümesinin sağlanmasında Sovyet sermaye ihracıları aracı olmuşlardır.
- (2) Anlaşmanın imzalanmasından sonraki dönemde önemli artışlar, Sovyetler Birliği'ni Hindistan'ın en çok ticaret yaptığı ülke durumuna getirdi.
- (3) Sovyetler Birliği (ve diğer Doğu Avrupa ülkeleri) ile ticaret, Hindistan'ın toplam ticaretinden daha fazla ölçüde, manüfaktür/ham maddeler emek bölümü doğrultusundadır.
- (4) Bir bütün olarak Doğu Avrupa ülkeleri önemli ölçüde alım-ticaret yapıyorlar, Hindistan'ın vahim derecede döviz yitirmesine neden oluyorlar.
- (5) Sovyetler Birliği pekçok malı Batı ülkelerine sattığının yüzde 15 faz-

laıyla Üçüncü Dünya Ülkelerine satıyor.

(6) Bazı ihrac maddeleri için Sovyetler Birliği'nin ödediği fiyatlar dünya fiyatlarından düşük olmuştur. Bazı durumlarda yukarıda da olmuştur.

(7) İç sıkıntılarının olduğu bir zamanda Hindistan'dan zorla ihrac örnekleri vardır.

(8) Sovyetler Birliği bazen Hindistan'a akaryakıt ve hatta hurdaya çıkmas donatılar satmıştır.

RÖL'ÜN İV

Son Gelişmeler:

1. Sovyetler Birliği'ni Hindistan'da başta gelen güç olarak geliştiren 1971 Hindistan-Sovyet anlaşması halihazırda yeni şartlar tarafından sürdürülmesini yongılaştıran yeni bir sürü pazarlıklara yolaçtı.

2. Pamuklu dokumalarla başlanarak Sovyetler Birliği ile birtakım "değiştirme" pazarlıklarına girildi. Pamuk pazarlıklarında, Sovyetler, Hint fabrikalarında dokuması için, (şüphesiz ki 'ayrıcalık fiyatları' aldıkları) Sudan pamuğu temin ettiler. Hintli kummadorlara da değiştirme ücreti olarak 165 Milyon rupee öden- di. Hint emeği ile üretilen tüm üretim otomatikleşen sermayeyi sağlayıcı (ama tüket- ni değil) Sovyetler Birliği'ne aktı, ve böylece üretilen artı-değeri (değiştirme ücreti eksikliği ile) Sovyetler Birliği eline etti.

3. Bu gibi pazarlıkların net sonucu güdüm ki, Hint proletaryasının emeği Hin- distan'da sermaye birikimi sürecine bile yardım etmeyecektir, çünkü artı-değer (değiştirme ücreti eksikliğiyle) doğrudan doğruya kumadilerine iş veren sermayenin Rus sahiplerine aktarılır.

4. Pamuk değiştirme pazarlığında Sovyetler Hint ekonomisinin acınacak durumun- dan yararlandılar. Çok geçmeden Sovyetler değiştirme pazarlığını "tutsak" birim- ler kumaya değin ıvratmaya öncüdiler. Bu sonun zamanın İçiş Ticaret Bakanı L N Mihra'nın Moskova gezisi sırasında (Mayıs, 1972) tartışıldı. O, Rajya Sabha'ya, Sovyetler Birliği'nin emeğin yoğun olduğu sanayiler kummasında Hindistan'a yardım etmeye razı olduğunu söyledi (FE, 16 Mayıs, 1972). İlahı sonraki haberler (FE, 2 Mart, 1973) bu birimlerin makinelerinin Sovyetler Birliği tarafından sağlana- cağını, ve bu fabrikaların üretiminin büyük kısmının Sovyetler Birliği'ne ihrac için ayırlacağını açıkladılar. Önerilen "tutsak" birimler 500 000 tonluk bir alümina tesisi, yalın 40-60 Milyon rupee değerinde deri mallar, 5 000 ton tahta vidası, 20 000 ton civata ve somun, makinelili ayvattlar, TV tüpleri, bilgisayar iş- lenimleri ve digital makineler idi. Soygunun derecesi şurada görülebilir ki Sov- yetlerin civata ve somun istemini karşılamak için Hint sanayinin kapasitesi beş katına çıkarılmaklığı !

5. Herhangi bir şekilde buna Hindistan'ın sanayileştirilmesi diyebiliriz ? İçerde kapitalizmin fazla olumsuzlaşması ve azalan kâr oranıyla karşı karşıya ka- lınca, Sovyet sosyal emperyalistleri, tüm diğer emperyalistler gibi, süper kâr- lar peşinde sermaye ihrac etmek zorunda kaldılar. Ancak, bu kapital ihracı öyle bir yönde yapılıyor ki, Üçüncü Dünya Ülkelerinin emperyalist ülkelerin sınıfı

ürünlerine olan bağıllığı korumuyor ve hatta daha da arttırılıyor. Böylece, em-
ğin daha yoğun olduğu bu sanayilerin ucuz işgücünün bol olduğu "Üçüncü Dünya ül-
kelerine taşınması yolları aranıyor. İyi gelişmiş işçi gücüyle Hindistan bu gibi
taşınmalar için önemli bir hedeflidir. Bu ülkenin sanayileşmesine yardım etmez,
ancak onu ikinci bir işleme atölyesine dönüştürür. Pratikte dokümanlarda Sovyet-
ler sanayinin acınacak durumundan yararlandılar. Böyle büyük miktarda fazla ka-
pasite kurulursa ve ürünler yalnız Sovyetlere satılabilirse onlar başka ne yap-
caklardır ki? Şüphesiz ki koşullar zittikçe zorlaşacaktır.

6. Daha önce de söylediği gibi, Madras Ameliyat Araçları Tesisinde yapılacak
olan araçların çoğunun spesifikasyonları Hintli doktorlarca uygun bulunmamıştı.
Dolayısıyla bütün üretim tesiste yapıldı kaldı veya kullanılmadı. Sonra da pek
yüce gönüllü görünerek Sovyetler kendi kullarıları için üretimi satın almayı
önerdiler. Bu yolla üretiminin büyük kısmı SSCB'ne ihraç edilen 'tutsak' bir ame-
liyat araçları tesisi elde ettiler. Mayıs 1972 sözleşmeleri sırasında Sovyetler
tesisin kullanılabilir kapasitesini seri çatal-bıçak tükümü dahil etmek üzere adap-
te etmek için yardım önerdiler, ... tabii ki Sovyetler Birliği'ne ihraç edilecek
üzere! Bu 'tutsak' çatal-bıçak üretimi, Sovyetlerin halihazırda bazı özel sek-
tör birimleriyle geliştirilmiş bulundukları değişikliğe pazarlıklarının, ki onlara
komisyon olarak çatal-bıçığa çevrilmek üzere çelik satıyorlardı, ek olarak ya-
pılacaktı.

7. Sovyetler Birliği ile birlikte diğer Doğu Avrupa ülkeleri de bu gibi 'tut-
sak' işletmeler kurmaya önerdiler. Nisan 1972'de Bulgaristan elektronik parçalar,
kimyasal maddeler ve besin maddeleri yapan tesislerin fabrikaları kurmaya öner-
di (ET, 28 Nisan, 1972). Benzer şekilde, Çekoslovakya Pomboy'da, Santa Cruz Hava
limanı yakınlarındaki Elektronik İşleme Bölgesinden yararlanacak (ET, 5 Ekim,
1974). Macaristan'ın eksik boru istemi, Hindistan'ın gereksiniminden fazla ka-
pasite kurmakla karşılanacak (ET, 2 Kasım, 1974).

8. Yukarıda anılan projeler genellikle henüz gerçekleşmedi. Ama konu üzerin-
deki görüşmeler ve sözleşmeler, Sosyal-emperyalist sistemin gelecekteki geliş-
melerinin ne yönde olacağını göstermekte. Hindistan-Sovyet anlaşmasının meyva-
ları Birleşik Devletlerin çapılandığı her şeyden çok daha çekici çıktı.

9. Sovyetler Birliği'ne ihraç için tutsak üretim ve değişikliğe pazarlıklarıyla
birlikte, Sovyetler Hindistan'ı özellikle Asya ve Afrika'daki diğer Üçüncü Dünya
ülkelerini sınırlandırmaya da kullanıyorlar. Yine ben yararlanılabilecek kapasiteye
göre Hint ekonomistleri durumlukta yararlanılabilecek Sovyetler. Hindistan'da Ağır
Elektrik, Ağır Makine Yapım tesisi, Madencilik ve İlgili Madenler Kurumu, vb.
gibi kendilerinin finanse ettikleri projelerden yapılan araçlar için büyük çapta
sipariş almayı teklif ettiler. Bu araçlar Sovyetlerin Üçüncü Dünya ülkelerinde
finanse ettikleri projeler için tedarik edilecek.

10. Bu konuda anlaşmaya ta 27. 11. 1968'de varılmıştı (AEL bk. Rapor, KKK,
s.117). 20. 2. 1970'te imzalanan protokolda şöyle deniyordu: "İki taraf da
Hindistan'da Sovyet yardımı alan tesislerde imal edilen malların Üçüncü Dünya
ülkelerine ihraçı olmalarını sağlamak ve bu gibi Üçüncü Dünya ülkelerinde .

Sovyetlerin yardım ettiği projelere Hindistan'ın katkıda bulunmasıyla ilgili çetvritli sorunları incelemek için, en kısa zamanda uzman seviyesinde ayrıntılı bir inceleme yapılmasında anlaştılar. Özellikle, Sovyet tarafı Hardwar'daki Ağır Elektrik tesisinde yapılacak olan türbojet ve parçaların ihracında yardım olmaları araştırılacaktır." (AEL hk. Rapor, F.G.K.; 1972, s.118). (Bis vurguladık).

11. Bu tip anlaşmaya uygun olarak Macaristan 300-400 Milyon rüpee değerinde komple kok fırını bataryaları ısmarladı (Basın Enformasyon Bürosu, H. H., 18 Kasım 1974 ve 4 Ocak 1975 tarihli Financial Express). Sovyetlerin de yakında büyük siparişler verecekleri bekleniyordu (FE; 4 Ocak, 1974).

12. Değıştirme pazarlıklarından ve özellikle tırtak üretim işletmelerinden, planların "beğdaştırılması"na geçiş, aynı yönde bir adım daha gerektirir. Brejnev'in ziyaretini sırasında (Aralık 1973) 15 yıllık bir ekonomik anlaşma imzalandı. Anlaşmanın beş yılda bir gözden geçirilmesi öngörülüyordu. Ticareti arttırma, "iş bölünüşü", ve üçüncü Dünya ülkelerinde ortak girişim anlaşmalarının yanı sıra, iki ülkenin planlama kuruluşları arasında da bağlantı kuruldu. "SSCB ile imzalanmış anlaşma, Hindistan'ın planlarının Doğu Avrupa ülkeleri arasındaki ekonomik ilişkilere uygun şekilde düzenleneceğine açıkça işaret etmese bile, SSCB ve Çekoslovakya ile olan anlaşmaların dikkatli bir okunması bu yönde göstergelerdir. Hindistan'ın Doğu Avrupa ülkelerinin üretim-paylaşım planlarıyla ilgili olmayacağı halde, pratik amaçlar açısından bu grubun yanı-üyeyi gibi birşey olarak ortaya çıkması vad ediyor.

13. Sistematik olarak fazla kapasite yaratılması, makinelerin Sovyetler Birliği ve diğer Doğu Avrupa ülkeleri tarafından temini, bu işletmelerin üretiminin makinel eri ve materyalleri temin edenlere ihrac için ayrılması, basbayağı planların "beğdaştırılması"nı oluşturur. Ama bu beğdaştırma Hint halkının sistematik olarak sürdürülmesine yol açıyor. Emperyalist iş bölünüşüne dayanan beğdaştırma kendi gücüne dayanan bir ulusal ekonominin gelişmesini de engelliyor.

ZORAKI SATIŞLAR, ÖZEL KOLAYLIKLAR VE GÖZDAGI VERMEK:

14. Brejnev'in ziyaretini izleyen görüşmeler sırasında, Hint tarafı Sovyetlerin "yardım" ettiği BHEL'de jeneratör üretimi için en derece önemli olan parçalar ve ham maddeler istedi. Fakat Sovyetler gerekli parçaların ve ham maddelerin temini için talep olarak Hindistan'ı iki yeni türbojet almaya zorlamak için büyük baskı yaptı. (Times of India, Ocak 1974). Sovyet kömür ekibiyle görüşmeler bile, halihazırdaki yerli kapasitenin daha dolgun kullanılması pahasına Sovyet donatılar ve makinelerinin zorla satılma çabalarını ortaya çıkardı.

15. Hindistan'ın en çok ticaret yaptığı ülke olarak sımsıkı yerleşen Sovyetler Birliği şimdi niteliği sömürge ayrıcalıklarına uygun düğün özel kolaylıklar istiyor. 4 Ocak, 1975 tarihli Economic Times, Sovyetler Birliği'nin Hindistan li-manlarında öncelikli işlem istediğini haber verdi. Hindistan Limanlarındaki kalabalıklığın neden olduğu gecikmelerin zahmetine (yani, kır kayıtları) katılmak isteyen Sovyetler Birliği, kendi gemileri için yığılma yeni ayrılmasını istedi. Yanama yerlerinin ayrılması karşılıklılık temeli üzerinde olacaktı. Fakat

Bu limenlerinde Hint gemileri için yanaşma yeri ayrılmaması hiçbir onlam taşıması çünkü onlar kalabalıklıkla problemiyle karşılaşmıyorlar. Yalnız kalabalık Hint limenlerindedir ki gemileri yanaşma yeri için sıra bekleyecek olan diğer emperyalistlere karşı rezervasyon, Sovyet sosyal emperyalistleri için kesin bir üstünlüğe yolacaktır.

16. Sovyetler Birliği mikenin belli başlı alıcısıdır (Doğu Avrupa ülkeleri mika ihracatının yüzde 60'ını alırlar.). İhracat işinde pekçok Hint firması olduğundan, Sovyet satınalma acentesi en avantajlı koşullarla satınalabiliyordu. Kısaca bir süre önce, bütün ihracatın Mika Ticaret Acentesi (MITCO) yoluyla kuzelize edilmesi kararlaştırıldı. Sovyetler Birliği iç işlerine kabaca karışarak MITCO'nun seçtiği firmaları kabul etmeyi red etti. O istediği tedarikçi ile kontrat yapabilmek, yeni fiyat düşürmek için rekabetten tümüyle yararlanma özgürlüğü istiyor. Aynı zamanda Sovyetler Birliği kalite hakkındaki şikayetleri incelemek için MITCO'nun Sovyetler Birliği'nde mika mostralarını inceleme izni istisini reddetti. Bu tutum, bunların asılsız yakırmalar olduğunu, düşük kalite beheresiyle fiyatları düşürmek için bilerek ve istenerek yapıldığını olası kılar.

17. Devalüasyon için başla, emperyalistlerin üçüncü Dünya ülkelerini daha çok sömürmek için kullandıkları silahlar arasındadır. Birincilikde ABD, hem IMF (uluslararası Para Fonu) aracılığıyla, hem de kendi başına hareket ederek 1966 da Hindistan'ı parasının değerini yüzde 57,5 düşürmeye zorladı. Bunun sonucunda Amerikan dolarlara daha çok Hint mali satınalabiliyordu. Bu zamanda Hindistan'ın Sovyetler Birliği'ne ihracatı bir altın hümayile korunmıyordu, yani rupee'nin altın içeriğinin değişmesi halinde (ki bir azalma devalüasyondur) Hindistan'ın ihracat mallarının rupee değerinde otomatikman bir artış yoktu. Önceleri Sovyetler Birliği rupee cinsinden ödemeyen ihracat kontrat ödemelerinin değerini yükseltmeyi red etti, ki bu onların Hint mallarını dünya fiyatlarının çok altında, gerçekte yüzde 57,5 altında almaya çalışmaları demekti. Hintli ihracatçılar malları bırakmayınca ki, pazarlıktan sonra Sovyetler Birliği ödemeyen ihracat kontratlarını yeniden değerlendirmeye razı oldu. Fakat üstün pazarlık yapabilmek pozisyonunu kullanarak sadece yüzde 47,5'luk bir revallüasyonu kabul ettiler.

Aynı zamanda Sovyetler Birliği'ne ödemesi gerekli kredi ödemeleri otomatikman yüzde 57,5 yeni değerlendirme (revallüasyon) üzerinden yapıldı. Böylece net yüzde 10 kazanç elde eden sosyal emperyalistler, Hindistan'ı ki henüz geri ödemeyen kredileriyle şimdi eskisinden yüzde 10 fazla Hint mali alabiliyorlar.

18. İkinci Dünya savaşının sonunda komünist tüm parasal düzen Birleşik Devletlerin hegemonyasına dayanıyordu. Böylece ABD doları IMF'da 'altın denli iyi' bir statüye schipti. Kapitalist dünyadaki eşit olmayan gelişme, Amerikan emperyalizmiyle Sovyet sosyal emperyalizmi arasındaki dalayna, ve üçüncü Dünya'nın kabarmış mücadele dalgası (Çin-Hindi, petrol ülkeleri) doları bu doruktan yere çaldı. Böylece, iki dünya savaşı arasındaki dönemde olduğu gibi, tüm para düzeni büyük bir düzensizlik içinde, genellikle kapitalist düzenin krizini, ve özellikle dünyanın ilk süper güç arasında yeniden paylaşılmasa girişimlerini yansıtır.

19. Hiçbir paranın tutarlı bir altın değeri olmamasından, azalış 1971'den beri

Hint rupee'si resmen sterlin'e bağlandı. Fakat deyimle, rupee'nin yabancı paralarla göre değeri; sterlin'in değeri bunnlar göre nasıl değişiyorsa, öyle değişiyor. Aralık 1971'den beriki süre içinde (Mart 1975'e dek) rupee'nin değeri çeşitli paralar karşısında çeşitli oranlarda düştü - en fazla olduğu durum yüzde 60 ile Alman markıdır.

20. Hint rupee'sinin sayıflığından yararlanan Sovyetler Birliği ayrıca Hindistan'a tek taraflı olarak devalüasyon uygular ve Aralık 1971'den beri ruble-rupee değerini yüzde 39 düşürdü. Silah da dahil tüm ticaret rupee cinsinden yapıldığından, Sovyetler Birliği'nin tek taraflı devalüasyonunu sadece ticari olmayan diye bilinen muameleleri etkiler. Bu, 2 000'den çok Hintli savınan ve sivil teknik personelin SSCB'nde eğitilmesi giderlerini, Moskova'daki Hindistan Elçiliği'nin giderlerini, Hint gezmenlerinin Rusya'daki harcamalarını, ve Hindistan'daki Sovyet teknisyenlerinin ücretlerinin bir kısmını, ymı Hindistan Hükümeti de dahil tüm Hindistanlıların ruble giderlerini kapsar. Bu gibi giderlerin toplamı bilindiği gibi pek büyük değil, Financial Express'teki habere göre ancak 30 Milyon rupee. Fakat rupee'yi devalüe etmedeki tek yönlü eylem, en azından Sovyet sosyal emperyalistlerinin tam emperyalist tarzda, en fazla kârı çıkarabilmek için her fırsattan yararlanacağını kanıtlar.

21. Yüzde 39 kurla veya sadece 30 Milyon rupee ile doymayan sosyal emperyalistler, şimdi Hindistan'ın ödememiş borcunun da aynı derecede revâlüe edilmesi (yeniden değerlendirilmesi) için sıkıştırıyor. Bu Hindistan'a en azından 4 Milyar rupee'lik bir ek mablağın yüklenmesidir (FE, 17 Mart, 1975). Yüksek yetkili bir Sovyet ekibinin bu istemi öne sürdüğü haber veriliyor.

22. Bu sistemi haklı çıkaracak bir neden var mı? Hindistan-Sovyet ticareti rupee ile değerlendirilir. "Ticari muameleler uluslararası fiatlar temelindedir. Her yıl ticaret anlaşmaları düzenlenirken, rupee cinsinden o zaman geçerli uluslararası fiatlar hesaplanırken rupee'nin değerindeki değişimler de gözönüne alınır. Sorun ile ilgili görüşmelerde Hint tarafının bu savı ileri sürdüğü haber veriliyor (FE, 18 Mart, 1975). Öyle olması da gerekirdi; eğer değerdeki değişimler gözönüne alınmasaydı, aynı malların başka bir yere satılması Sovyetler için daha kârlı olurdu. Örneğin, SSCB'nin Hindistan'a sattığı kerosen (yılta yaklaşık 1.2 Milyon ton) OPEC ülkelerinin sattığı fiattan satıldı. Böylece ticari anlaşmalarda rupee'nin uluslararası değerindeki değişimler gerçekte gözönünde bulunduruluyor ve dolayısıyla Sovyetler Birliği'nin elindeki rupee dengesine de yansacaktır. Denge değerinin bir daha artırılmasını istemek çifte kâr yapmak anlamına gelir.

23. Bu broşürü yazarken görüşmeler hala sürüyor fakat adil bir anlaşmaya varılmayacağına, Sovyetlerin biraz daha kâr sağlayabilmekte başarılı olacağına hiç şüphe yoktur. Eğer Mart 1975'te kanıt gerekiyorsa, bu olay Sovyetler Birliği'nin emperyalistlerin el kitabındaki hilelerin herbirini kullanarak Hindistan'ın zarfından yararlanıp ülkemizden son rupee'sine dek süper kârlar sölmesinin kanıtıdır.

Silahlar:

1. Çin'e karşı savaşın ardından, bağıcılar emperyalist silah tacirlerinin hepai Hindistan'a silah satmaya koştular, Hindistan'ın silah alımları birden arttı. Bu silah satışlarının büyük bir kısmı Sovyetler Birliği tarafından yapıldı.
2. Sovyet silah satışları 1960'ta yirmidört adet 11-14 uçağının satılmasıyla başladı. Nr var ki, ilk yıllarda Batı ülkelerinden silah temini daha ağır basıyordu. Sonayide olduğu gibi, burada da Sovyetler Birliği MiG 21 avcı uçağının yapımı için tesisler kurma önerisiyle bu işe girdi. Bu ve MiG ve SU-7 (cass o-larak yer-desteklleme uçağı) satışlarıyla Hindistan Hava Kuvvetleri önemli ölçüde Sovyetler Birliği'ne bağlandı. Şimdi bu iki tip uçak Hindistan Hava Kuvvetlerinin ana gücünü oluşturmaktadır.
3. Gerçekte, Sovyetler Birliği için MiG'leri Hindistan'da yaptırmanın, Sovyetler Birliği'nde yapıp satmaktan daha kârlı olduğunu daha önce göstermiştik. Aynı zamanda proje üzerinde tam kontrol sağlanılıyor. Temel materyaller ve karışık parçalar (uçağın havalanma aygıtları, haberleşme ve elektronik donatım gibi) Sovyetler Birliği'nden ithal ediliyor. Herhangi bir nedenle Sovyet sosyal emperyalistleri tedariki durdurmak olurlarsa, Hindistan Hükümetinin yapabileceği hiçbir şey yoktur ve umuzum paraya kurulu üç tesis aylak duracaktır. "Hindistan bu tesislerde başka uçağın yapımını yâsılenecek durumda olamaz." (SIPRI, s.753).
4. Hindistan'ın ricalarına karşın Sovyet revizyonistleri ayrıntılı düzenek (dizayn) çizimlerini vermeyi reddetti. "Kontakt koğulları altında Sovyetler Birliği Hindistan'a ayrıntılı düzenek (dizayn) ve tip onama verileri sağlayamaz. Hint tarafının bunların temini ricaları geri çevrildi." (SIPRI, s.749). Dehası da var, 1973'te Sovyetlerin rupee yerine dolarla ödeme istenlerine başladıklarını haber verildi. Ve Savunma Bakanı 1974 denli geç bir zamanda bile hala bazı uçakların bakım için Sovyetler Birliği'ne gönderildiklerini itiraf etti - bu uçakların yapımının pekçok yıl önce başlamasına karşın (Hindu, 13 Eylül, 1974).
5. Ordunun durumuna gelince, büyük gereçlerin yeni levazumatı çoğunlukla Sovyetler Birliği'nden. İngiliz Vajayanta tankı burada yapılıyor da çok sayıda Sovyet T-55 tankı ithal edildi. Ağır toplar da Sovyet tedarikidir.
6. Hava Kuvvetleri ile birlikte Deniz Kuvvetleri de yeni levazım için hemen hemen tümüyle Sovyetler Birliği'ne bağlıdır. Sovyetler Birliği'nden alımlar Deniz Kuvvetlerinin bütün denizaltılarına, fırkateynlerin yarısını, roket-botların tümünü ve envanterdeki az sayıda ki çıkarma gemisinin tümünü kapsar (Uluslararası Stratejik İncelemeler Enstitüsü, Londra'nın "Askari Denge 1974-75" adlı incelemesinden, 4 Aralık 1974 tarihli Indian Express'ten alıntı).
7. Deniz donatımı ele alındığında da, yalnızca yedekler için değil fakat bakım ve onarım için de bağımlılık vardır. Hintli mühendis ve teknisyenlere elektrik döşemi vb. nin çizimleri bile verilmaz. Böylece bütün onarım yalnız Sovyet 'da - nışçan'larının gözetimi altında yapılabilir. Pomboy'daki Deniz Kuvvetleri

Tersanesinde bunun gibi 50 ile 100 arasında denizgemi vardır; ve tersanedeki her atölye kendilerine ayrılmıştır. Eğer Bombay'da durum böyle ise Vishakapatnam rahatsızının Sovyet 'denizgemi'leriyle kaynıyor olması gerek. Vishakapatnam Doğu Kınadının karrarghidır ve orada denizaltı üssinin de bulunduğu Deniz Kuvvetleri tersanesi Sovyet sosyal emperyalistleri tarafından kurulmaktadır.

8. Sovyetler Birliği'nin MiG 21, ağır toplar, tanklar, vb. için yeterli dercede yedek temin etmediğine dair sürekli suçlamalar oluyor. Mahdu Limaye Par-lamento'da, ancak 10 gün süreli bir uyumsuzluk için yeterli levazım olduğun" bildirdi (SIPRI, s.486). "Ne var ki Savunma Bakanı Jigjivon Ram Sovyetler Birliği'nin MiG 21 parçalarını alakyduğunu yalrıladı. (Mahdu Limaye'ye mektup, 13 Eylül, 1974). Fakat diğer ülkelerde sicilini gördüğümün Sovyetler Birliği'nin böyle bir eylemi yapması pek olasılıksız değildir. Silah tedriki Sovyetler Birliği tarafından kontrolü sağlamak için (vurgunculuk bir yana) kullanıldı. Silahlar, satın alan ülkenin gereksinimine göre değil, Sovyet sosyal emperyalistlerinin stratejik çıkarları, yani dünya hegemonyası için ABD emperyalizai ile dalagması diktasına göre temin edilirler. Mısır'dan saldırı silahlarını esirgemek, Mısır'a 10 000 'denizgemi' yerleştirmek, Vietnam'a en yeni savunma silahlarını temin bile etmemek - bunlar en iyi bilinen örneklerdir. Hindistan silahlı kuvvetlerinden yedekleri esirgemek, onların yalnızca ve Sovyetler Birliği ne zararlı buyursa, ve böylece, onun buyurduğu gibi eyleme geçmelerini sağlar. Hint hükümeti bu gibi meselerlerde haberleri gizliyor, ama Hindistan-Sovyet anlaşması imzalandıktan sonra gemiler dolusu askeri donatım geldiği söyleniyor. Bu gemilerin yükünün çoğu Hint birliklerinin sonradan Pakistan'a hü-cuma girebilmelerini olası kılan yedeklerdir hemaalde.

9. Sovyet sosyal emperyalistlerinin silahlı kuvvetlerinin üzerindeki kontrolünün son bir belirtisi; Sovyetlerin temin ettiği roket-botlar Koraçi limanına karşı saldırı eyleme giretiklerinde bu botlarda Sovyet 'denizgemi'leri bulunuyordu. Bu Sovyet deniz subayları gerçekte bu botların komandasında idiler.

10. Anlaşmanın imzalanmasından beriki süre sadece Sovyetler Birliği'nin Hindistan silahlı kuvvetleri üzerindeki mengenesini arttırdı. Sovyet Savunma Bakanı Grechko ve ona eşlik eden Deniz Başamirali SS Gorodkov ile Hava BaşMareşali P S Kutakov'un yalrı geçmişteki kısa yolculukları sırasında yeni birçok askeri donatım malları görüğe kavuşu oldu. Bunlar şü noktalandı: MiG 25 (derinlere sokulabilen uçaklar); Canberra orta-atamalı bomba uçağının yerini alarak olan Tu-22; Deniz keşif uçakları Ilyushin 28 ve 38; Kara sınıfı kruvazörler ve gemiden gemiye roketlerle silahlandırılmış Krivak sınıfı destroyerler; ve denizaltılar için bir onarma atölyesi. Konuşmalar hakkında bir gazete haberinin de-diği gibi, "Bütün konular hakkında, özellikle yedeklerle ilgili olamlar hakkında, yükeek seviyeli Sovyet delegeler komitının hazır bulunuşunun her iki tarafın da karar vermesini hızlandırdığı sanılıyor." (Indian Express, 27 Şubat 1975).

BÖLÜM VI

1. Sovyetler Birliği yatırımlarını Bürokrat Sermayenin ağır sanayi sektöründe yoğunlaştırdı. Bu yolla ekonominin "hakiki tepeleri"ni ele geçirmeye koyuldu. Çok daha büyük ABD yatırımının aksine (70 Milyar rupee), 10 Milyar rupee'lik Sovyet yatırımı Hindistan'ın sanayi ekonomisinin bazı kritik sektörlerindeki yeni projelerde toplanmıştır.
2. Sovyet yardımının dağılımı aşağıdaki gibidir:

Mart 1970'e değin Sovyet yardımının sanayine göre dağılımı

<u>Sanayi kolü</u>	<u>Yüzde</u>
Çelik	40.0
Petrol	19.1
Enerji	18.1
Kömür İşlet.	6.1
Ağır Makine Yapımı	7.2
Ağır Elektrik	4.9
İlaç Projesi	3.1
Çeşitli	1.1 (Sebastien)

3. Ekonominin bu sektörlerinde Sovyetler Birliği Hint kapasitesinin öncelikli bir bölümünün kontrolünü elinde tutar. Jiajivan Ram Sovyet kontrolünün derecesini ortaya çıkardı (Soviet Land (Sovyet Ülkesi) adlı derginin 15 No.lu sayısı, 1971).

Sovyet modelinin kapasite oranı

<u>Sektör</u>	<u>Yüzde</u>
Çelik	30
Petrol Arıtma	35
Elektrik Enerjisi	20
Elektrik Donatısı	60
Ağır Makine	85

4. Fakat bu hepsi değil. Karadaki petrol araçlarının hemen hemen tümü ile elektrik üreten araçların tüm üretiminin yüzde 75'i de Sovyetler Birliği'ne bağımlıdır.
5. Sovyetler Birliği'nin çoğunlukla sanayi alanında, o da ağır sanayi alanında yatırım yapmasındaki gerçek güdüler nelerdir? Diğer Üçüncü Dünya ülkelerinin kaynaklarını yağma etmede, maden zenginliklerine, özellikle petrole yapılan yatırımlar önemli rol oynadı. Bundan başka, yeni-sömürgeci sömürü için gerekli olan, bildiğimiz altyapıda da (ulaşım olanakları, sulama, enerji projeleri, vb.) yatırım yapıldı. Hemen hemen bütün yatırımlar sanayi, özellikle ağır sanayi projelerinde olmasa sadece Hindistan'da vakidir. Bunun nedenlerini bulmak zor değildir: (1) Hindistan bütün sömürge ve yarı-sömürge ülkeleri içinde, sanayice en gelişmiş olanıdır. ABD, İngiliz ve diğer Batılı emperyalistler,-

onlarca yıl sömürmeleri dolayısıyla iyice yerleşmiş pozisyonlara sahiptiler . Bir giriş yapabilmek için Sovyetler tca da Batılı emperyalist kartellerin pençe-
sindeki alanlarda "yardım" teklif etmek zorundaydı ; çelik, petrol arıtma, ilaç,
makine yapımı . Dolayısıyla Sovyetlerin Hindistan'da yatırıma yparlarının nedeni
"Çinli Dünya ülkelerinin ekonomilerini güçlendirmedeki bir ilgi değil fakat di-
ğer emperyalist kuvvetlerle yarışma idi .

(2) Schneye geç çıkalmalarına karşın, Sovyetler Asya'nın büyük bir bölümünü sö-
mürme ve yıkmada Hindistan'ın bir üs olarak stratejik önemini kavradılar . Hin-
distan'daki yatırımlar yalnız Hint halkının emeğini sömürmek için değil, diğer
ülkeleri de sömürmekte kullanılacak içindir . Sovyetler Hindistan'da kendileri
tarafından finanse edilen projelerin üretimini Asya ve Afrika'nın diğer ülkelere
rinde yatırım amacıyla kullanma niyetini yavaş yavaş ortaya çıkardı .

6. Sosyalist geçinerek, Sovyetler, pek borusu öttürülen ama devlet sermaye-
sinden, yani bürokrat sermayeden başka birşey olmayan kamu sektörünü oluşturdular .
1947 sonrası dönemde bürokrat sermaye gittikçe güç kazandı ve şimdiye değin
"özel sektör" komprador burjuvazisi üzerinde de (kredi, vb. yoluyla) büyük nüfu-
zu vardır . Sovyetler bu bürokrat sermayenin kurulmasına yardım ettiler ve ona
hükmediyorlar, (öte yandan ABD emperyalistleri kamu sektöründe de yatırım ya-
parken, çabalarını komprador burjuvazi üzerinde yoğunlaştırdı) .

7. Yaklaşık 37 Milyar rupee'lik toplam bürokrat sermaye yatırımlarında Sovyet-
ler tarafından finanse edilen projeler yaklaşık 18.75 Milyar rupee tuttu . Bu
tutarla diğer Doğu Avrupa ülkelerine ait yaklaşık 1.6 Milyar rupee'lik bir yatırım
eklersek, projelerde, sermayesi Sovyetlerden ve yarı-sömürge imparatorlukla-
rından gelen, toplam 20.95 Milyar rupee'lik bir yatırım ortaya çıkar .

8. Bu bürokrat sermaye Sovyetlerin Hindistan'ı sömürmelerindeki ana temeli o-
luşturur . Ama bunun Sovyetlerin tek temeli olmadığı 1971'deki aktarma-ticaret
olayı ile kanıtlandı . Gümrük görevlilerine aktarma-ticaret edildiklerinden kuş-
kulandıkları ihrac mallarını durdurmaları emri verilmesi sonucu Hindistan-Doğu
Avrupa ticareti durduğunda, pekçok tüccar ve sanayici protesto ettiler ve Hükü-
met emirleri geri almak zorunda kaldı . Sürekli ticaret ve Sovyetler Birliği'nin
ihrac mallarımızın çoğunun başlıca alıcısı olduğu gerçeği, böylece, bir de kom-
pradorlar sınıfı oluyordu (tütün, coir, deri ve kışeile yapımı ve ticareti ile ilgili
olanlar) . Bu kompradorlar sınıfı ülkenin Sovyetler tarafından sömürülmesinde
onlara yardımcı oluyorlar .

9. Bürokrat sermaye ile başlayan ve dikkatlerini onun üzerinde yoğunlaştıran
Sovyetler özel kompradorlar arasında da araçlar yaratmaya başladılar . Diğer
Doğu Avrupa ülkeleri bu komprador kesimleriyle "işbirliği" uygulamasına başla-
lardır . Örneğin, Birle Elektrik İnşa ve İnşaat Şirkatinin bile bir Macar fir-
masıyla elektrik curulü yapımı için bir işbirliği var . Şimdi de Sovyetler Bir-
liği traktör yapımı için, ve daha yakında da ülkede en büyüğü olacak olan bir
rulan projesi için özel kişilerle işbirliğine girdi (ET, 26 Haziran, 1974) .
Böylece ABD emperyalizmiyle Sovyet sosyal emperyalizmi arasındaki şekli ayrımlar
çabucuk ortadan kayboluyor ve Sovyet sosyal emperyalistlerinin sömürüsü daha

Hint-Sovyet anlaşmasının kanadı altında. çeşitli alanlarda daha büyük işbirliği yapma olanaklarını araştırmak üzere komisyonlar kuruldu. Hint-Sovyet ticareti ileri doğru atıldı. Aynı dönemde çok miktarda silah, özellikle sığın gemileri sefilendi. Karşılığında Sovyet sosyal emperyalistleri iki büyük Hint limanında, Vishakhapatnam'da ve Andaman adalarında Port Blair'de gemileri için demir atma ve yakıt ikmalî olanakları elde ettiler (PP, sayı 49, 1973).

10. Hindistan-Pakistan savaşının patlamasından hemen sonra ABD hükümeti kont-ratı bile imzalanmış olan 87 Milyon dolar da dahil olmak üzere, bütün 'yardım'ı kesti. 260 000 bilya parayın PL 480' programı 'yabancı sevki durduruldu' (PE, 26 Aralık, 1971). Fakat ABD emperyalizmi Pakistan'ın parçalanmasından kışkırtı bile olsa, Hindistan'ı tümüyle Sovyet ellerinde bırakmaya hiç razı değildi. Nitekim, ABD'nin kontrolündeki Dünya Bankasından krediler sürdü.

11. ABD emperyalizmi daha da geri çekilmeye zorlandı. 1972 ortalarında kocaman ABD AID misyonu (70'li Amerikalı 1 000 görevli) kapanmaya başladı (Times of India, 21 Temmuz, 1972). Düziyeye yaklaşık projede, emperyalist ABD 'teknik yardım'ı sadece altıya düştü. Haziran 1972'de Hindistan Hükümeti, Nepal'deki ABD program-larının giderlerini karşılamak için ABD hükümetinin PL 480 rupee'lerini kullan-masını seçtiyen anlaşmaya son verdi (valde 70-80 Milyon rupee).

12. Sovyet sosyal emperyalizmi bu 'boşluğa' girdi, daha doğrusu ABD emperyalizmini dışarı zorladı. Bilim ve teknolojiye Hint-Sovyet 'işbirliği' büyük adım-larla ilerledi. 1972'de 4 ortak proje vardı ve 1973-74 için toplam 21 ortak a-raştırma programı önerildi. Öte tarafta, Hint programını yöneten ABD Devlet Bakanlığı görevlisi DG McDonald, 'Hindistan'ın insiyatifiyle' Mart 1973'e dek ancak bir tek 'teknik yardım' programının kaldığından yakınliyordu (Kongre önünde ifade, WSIS).

13. İki süper gücün Hindistan'da değişmiş olan aynmaları ticaretin yönündeki değişikliklerde dramatik olarak yansıdı. ABD'den ithalatta siddetli bir düşüş oldu 1968-69'da Hindistan'ın ithalatının yüzde 30'undan 1972-73'te ancak yüzde 12.6'ya (bu 1972-73'te yüzde 16.9'a çıktı, ki bu da ABD emperyalizminin Hindistan'da hala önemli bir temeli olduğunu kanıtlar). (Bakanlar Sürüş ve Finans hk. Rapor'dan, 1973-74). Aynı zamanda Hint-Sovyet ticaretinde toplam dönerpara hızla arttı. 1973'te dönerpara 6.12 milyar rupee idi-1972'den 1.05 Milyar rupee fazla (ET, 26 Haziran 1974). O yıl Sovyetler Birliği Hindistan'ın en çok ticaret yaptığı ülke oldu, ABD emperyalizmini İkinci Dünya savaşından beri sürekli olarak tut-tuğu yerden ilk kez indirdi.

14. Hindistan'daki Amerikan tekellerinin çıkarları, özellikle petrol arama ve bilgisayar scholarında büyük zarar gördü. İki büyük Amerikalı tekeli Esso ve IBM etkilendi. Esso Hindistan'daki yatırımlarını azaltmak zorunda bırakıldı. Bilgi-sayar teknolojisi için SSCB ve diğer Doğu Avrupa ülkelerinden bilgisayar tek-nolojisi ithal etmek üzere bir komisyon kuruldu. Bir IBM önerisi red edildi. (ET, 28

* Tarımsal Ticareti Kalkındırma ve Yardımlaşma Yasası, 1954 (PL 480) : Artık ta-rımsal ürünlerin yerel sürüşler için satılmasına ve bu sürüşlerin askeri ve ekö-

Wism, 1974).

15. Bununla birlikte Amerikan tekelleri Hindistan'ı rapor topar Sovyet sosyal emperyalizmine teslim etmeyecekti. Bir Business International anketi, dışardaki Amerikan yatırımları arasında en yüksek kâr oranının Hindistan'da olduğunu ortaya çıkardı- 1972'd yüzde 15.8. Böyle bir alanı yitirmek istemeyen ABD hükümeti ilişkileri 'normalleştirme' için karşı hücum geçti. Kasım 1972'de ABD'nin borç hafifletme için 29 Milyon dolar vermesi istendi. Mart 1973'te, Mart 1971'de ayrılan ve daha sonra bloke edilen 'yardım' bırakıldı. Aynı ay, yüksek yetkili bir ticaret ekibi demiryolları gereksinimlerini görmeye üzere geldi, proje Dünya Bankası kredisiyle finanse edilecekti. Karşı hücumun sonuçları Hindistan-ABD ticaretindeki ivedi artışta görüldü: İthalat 1972-73'teki 2.345 Milyar rupee den 1973-74teki 4.934 Milyar rupee'ye yükseldi. Toplam dönerpara 1972-73'ün sadece 5.106 Milyar rupee'sine karşı 1973-74'te 8.362 Milyar rupee idi (Sürüm ve Finans hk. Papor, s.229).

16. Öte taraftan, Hint-Sovyet sözleşmeleri de özellikle Brejnev'in ziyaretinden sonra hızlandırmıldı. 1974'te ticaretin 8.40 Milyar rupee'yi bulacağı bekleniyor, yani 1973'tekinden tam yüzde 35 daha fazla (ET, 26 Haziran, 1974).

17. Brejnev'in Aralık 1973'teki ziyareti yeni bir takım paktların ve sözleşmelerin imzalanmasına yolaçtı, özellikle iki planlama komisyonu arasındaki onbeş yıllık ekonomik 'işbirliği' planı hazırlanmak için olan emniyet. Bu plan Hint sanayinin de Sovyet kullanımına özgü kapasite oluşturmada da yansıtıldığı gibi, ekonominin Sovyet sosyal emperyalistlerince kontrolü için daha uzun vadeli bir temel sağladı.

18. Aynı zamanda ziyaret, siyasal olarak, Brejnev'in deyişiyle, 'niteliksel değişikliğe' yolaçtı. Ortak bildiride Asya Ortak Güvenlik planının adı bile geçmiyordu. Nedeni, Asya ülkeleri bu Sovyet üstünlük çabasına kuvvetle karşı koyuyorlardı. Fakat ortak bildiride Hindistan hükümeti Sovyetler Birliği'nin bir Asya devleti olduğunu açıkça kabul etti, böylece ona Asya'nın güvenliğinde bir taraf olma hakkını verdi.

19. Sovyetler Birliği, toprak kütesinin büyük bir kısmının Asya'da olmasına karşın hiçbir zaman bir Asya devleti olarak düşünülmemiştir. Eski Çarlar imparatorluklarını Güney Asya'yı da içine alacak şekilde genişletmeye çalışmışlardır fakat İngiliz emperyalizminde güçlü bir engelle karşılaşmışlardır. Sovyetler Birliği'nde burjuva diktatörlüğünün restorasyonu ile yeni Çarlar eski düşleri canlandırdılar ve bir kez daha Asya devleti oldukları iddiasını ortaya sürüyorlar. Fakat Asya ülkeleri bu iddiayı kabul etmeyi kararlıca red ettiler. Ancak, 1973 Hint-Sovyet bildirisinde, Hint hükümeti sosyal emperyalistlerin 'karşılıklı yararlı işbirliği'ni aktif olarak geliştirmek hakkını ve Asya'da, Sovyetler Birliği de dahil, barış ve düzenliğin güya güçlendirilmesini kabul etti (N J Nangoria, Statesman adlı dergide 'İpler Hala Orada' adlı yazı, Yeni Delhi, Aralık nomikyardım amaçları için borç verilmesine veya bağışlanmasına izin verir.

- 1975). Böylece Sovyet diplomasisinin en önemli amaçlarından birisi başarıldı ve Brejnev'in Hint-Sovyet ilişkilerinde 'niteliksel değişim' diye adlandırdığı şey işte bu idi.
20. Ziyaret sırasında Sovyet sosyal emperyalistleri Hindistan yayınlarmında komünist - leri geliştirmeyi önerdiler (EPW, 22 Aralık, 1973). Niyet, açıkça Çin-Hindistan sınırının en stratejik kesiminde bulunmayı sağlamak, Çin'e karşı yalaca eylemler için kullanılabilircek bir merkez elde etmektir. CIA gizlice, ama Hint hükümetinin tem onayıyla Hindistan'ı Tihet'teki karşı-devrimci eylemleri için bir üs olarak kullandı. Şimdi de Sovyet sosyal emperyalistleri aynı şeyi yapmayı öneriyorlar.
21. Hindistan'da Sovyet sosyal emperyalistlerinin yerlerini sağlamlaştırılmasıyla karşı karşıya kalan APD emperyalizmi bir kez daha eşilimi aksi yöne çevirmeye çalışıldı. Peki önde gelen APD hükümet görevlilerinin ziyaretinin ardından, Hindistan'daki muazzam PL 480 rupee'leri hakkında en sonunda bir anlaşmaya varıldı. Şubat 1974'te imzalanan anlaşma, APD hükümetinin Hindistan'da 'septenmiş kullanim' için kullanılacak üzere yaklaşık 8 milyar rupee karşılı ve gerisini tasfiye etti (Sürüm ve Finans hk. Rapor, s.280).
22. Ekim 1974'te Kissinger'in ziyareti sırasında pekçok alt komisyonla birlikte bir Hint-APD komisyonu kuruldu. Ziyaret sırasında Kissinger komprador burjuvazinin kademi temsilcileri ile görüşmeler yaptı.
23. Fakat Hint hükümeti Sovyet tarafları bir tutum almaya devam etti. Kasım 1974'te Rış İşleri Bakanı 'Ulusallararası Durum' hakkındaki parlamento tartışmasına yanıtında Hint Okyanusunda Sovyet ve Amerikan deniz kuvvetlerinin bulunmuşu arasında bir ayrış yaptı. Üs sorunu ana sorun yapıldı; her iki süper gücün denizlerin de Hint Okyanusunda hegemonya için eşit ölçüde dalaşmaya girdiği gerçeği değil. Hint Okyanusu Batı Asya'nın petrol alanları için dalaşmalarda önemli yer tutar.
24. Sikkim'in birleştirilmesini (ilhakını) (Sovyet sosyal emperyalizminin onayı ile ve Amerikan emperyalizmi müdahale edemezken) yeni yılda (1975) diplomatik aktivite telaşı izledi. Doğu Avrupa ülkelerinden çok sayıda Raghavan Yeni Delhi'yi ziyaret etti. Sovyet sosyal emperyalistlerinin 'özel' ilişkileri bulunan Afganistan'ın Pashkını da Yeni Delhi'ye geldi. Paktoonistan konusu üzerindeki görüşmeleri, basında 'Rutto'nun bir başlı 'Bengalides' daha arandığı' yollu .. eleştiriler izledi.
25. Her iki süper güç çabacak eyleme geçip alanlarını sağlamla aldılar ve şimdi hasasının 'bölgesinde' dalaşıyorlar. Amerikan emperyalizmi Pakistan'a silch sağlamaya yeniden başladı. Sovyet Savunma Bakanı Hindistan'ı ziyaret etti, daha çok ve daha yeni askeri donanma gündemde idi. Şu anda Sovyet sosyal emperyalizminin Hindistan'da hakim olmasına karşı Amerikan emperyalizmi Hindistan üzerindeki hegemonya dalaşından vazgeçmedi. O geri gelebilir için, Hindistan'lı ajanlarının önderlik ettiği mücadeleler de dahil her yolu deniyor.
26. İki süper güç arasındaki bu dalaşma devrime karşı duran güçleri zayıflatı -

yor. Yeni bir dünya savaşı tehlikesine yolaçan bu ıld süper gücün dalaganın niteliğini iyice anlamalıyız. Devrim devnainı ilerletmek için ıld süper güç arasındaki gelişkilerden yararlanmasını öğrenmeliyiz. "Dünya savaşı tehlikesi olmasına karşın dünyadaki genel eğilim devrimdir."

ONUR
TOPLUMSAL TARİH VE KÜLTÜR
VAKFI